

ZAKON O SISTEMU INDIREKTNOG OPOREZIVANJA U BOSNI I HERCEGOVINI

NESLUŽBENI PREČIŠĆENI TEKST¹

(„Službeni glasnik BiH“, broj: 44/03, 52/04, 34/04, 49/09, 32/13 i 91/17)²

I - OPĆE ODREDBE

Član 1.

Nadležnost

Ovim zakonom uspostavlja se institucionalna i organizaciona osnova za jedinstveni sistem indirektnog oporezivanja u Bosni i Hercegovini, koja će podržati sveukupnu makroekonomsku stabilnost i fiskalnu održivost Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federacija), Republike Srpske i Brcko Distrikta Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Distrikt) kao i pružiti podršku funkcioniranju jedinstvene ekonomske teritorije u Bosni i Hercegovini.

U smislu ovog zakona, pojam "indirektni porez" odnosi se na uvozne i izvozne dažbine, akcize, porez na dodatnu vrijednost i sve druge poreze zaracunate na robu i usluge, uključujući i poreze na promet i putarine.

Član 2.

Cilj

Ovim zakonom omogućava se razvoj i provođenje politike indirektnog oporezivanja u Bosni i Hercegovini, kao i efikasna naplata i raspodjela indirektnih poreza. Ovim zakonom uređuje se jedinstveno provođenje indirektnih poreza na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine. Ovim zakonom uspostavlja se sistem naplate prihoda po osnovu indirektnog poreza, kao i raspodjela prihoda na osnovu indirektnog poreza prema budžetima Bosne i Hercegovine, Federacije, Republike Srpske i Distrikta na transparentan način.

Član 3.

Institucionalna struktura

Ovaj zakon uređuje upravu za indirektno oporezivanje (u daljem tekstu: Uprava) kao samostalnu upravnu organizaciju u skladu sa Zakonom o ministarstvima i drugim organima uprave Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 5/03) (u daljem tekstu: Zakon o ministarstvima) i Zakonom o upravi Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 32/02) (u daljem tekstu: Zakon o upravi), koja provodi zakonske i druge propise o indirektnom oporezivanju i politiku koju utvrđuje Vijeće ministara na prijedlog Upravnog odbora (u daljem tekstu: Odbor).

II - UPRAVA ZA INDIREKTNO OPOREZIVANJE

Član 4.

Dužnosti

Uprava je jedini organ u Bosni i Hercegovini koji je nadležan za provođenje zakonskih propisa o indirektnom oporezivanju i politike, koju utvrdi Vijeće ministara na prijedlog

¹ Legalist.ba objavljuje ovaj tekst u dobroj vjeri, smatrajući ga u trenutku objavljivanja ispravnom prečišćenom verzijom zakonskog teksta. Ali, autori i Legalist.ba ne jamče da je objavljena verzija prečišćenog teksta propisa pravno valjana, trenutno važeća ili pravodobno dopunjena i mijenjana, stoga Legalist.ba ne odgovara za štetne posljedice koje mogu nastupiti usljed preuzimanja i korištenja ovog neslužbenog prečišćenog teksta.

² Tekst izmjena i dopuna koje su objavljene u „Službenom glasniku BiH“ broj 52/04 su podvučene, izmjene objavljene u broju 34/07 su podvučene isprekidanim linijom, izmjene i dopune objavljene u broju 49/09 su ukošene, dopune objavljene u broju 32/13 su podvučene i ukošene, a izmjene objavljene u broju 91/17 su **boldirane i podvučene**.

Odbora, kao i za naplatu i raspodjelu indirektnih poreza na teritoriji Bosne i Hercegovine. Uprava je nadležna za sva druga pitanja koja joj mogu biti povjerena zakonom.

Član 5. Sjedište i pecat

Sjedište Uprave je u Banjoj Luci. U skladu sa Zakonom o pecatima institucija Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 12/98 i 14/03), Uprava ima pecat.

Član 6. Struktura

Uprava ima ispostave i filijale na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine. Lokacije i nadležnosti ispostava i filijala organiziraju se na ekonomskim principima, koji su izradeni s ciljem maksimalnog povećanja efikasnosti Uprave u cjelini, osiguranja pogodnosti za poreske obveznike i pružanja podrške funkcioniranju jedinstvene ekonomske teritorije u Bosni i Hercegovini.

Član 7. Direktor

Uprava ima direktora koji je odgovoran za upravljanje Upravom. Direktor predstavlja Upravu. Zakon o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Zakon o državnoj službi) ("Službeni glasnik BiH", broj 19/02) ne primjenjuje se na direktora. Prilikom imenovanja rukovodećeg kadra vodit će se računa o nacionalnoj zastupljenosti. Uprava nema zamjenika direktora.

Član 8. Dužnosti direktora

Direktor je dužan osigurati jedinstveno provođenje indirektnih poreza na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine. Direktor je odgovoran za uspostavljanje i održavanje knjigovodstvenog sistema i sistema izvještavanja kojim se dostavljaju Odboru redovni i detaljni izvještaji o naplati i raspodjeli indirektnih poreza. Izvještaji treba da sadrže sve potrebne informacije o svim detaljima naplate i raspodjele, uključujući neizmirena dugovanja, slucajeve prevara, veće probleme u naplati prihoda i rezultate svih kontrola i aktivnosti na provođenju propisa.

Direktor, putem Odbora, odgovara Vijecu ministara Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Vijeće ministara) o aktivnostima Uprave.

Direktor je odgovoran za informiranje Odbora o svim problemima u provođenju politike ili zakonskih propisa o indirektnom oporezivanju i, u odgovarajućim slucajevima, za predlaganje potrebne izmjene zakonskih propisa u tom smislu. Direktor je odgovoran za izradu prijedloga godišnjeg budžeta, kao i dugoročnog budžetskog plana za Upravu.

Direktor je odgovoran za izvršenje godišnjeg budžeta Uprave i redovno obavješćavanje Odbora o izvršenju. Odbor odobrava prijedlog godišnjeg budžeta Uprave prije njegovog dostavljanja u redovnu proceduru usvajanja državnog budžeta.

Direktor je odgovoran za izradu godišnjeg izvještaja o finansijskom stanju i aktivnostima Uprave, i dostavlja ga Odboru. Odbor revidira direktorov godišnji izvještaj i objavljuje ga u "Službenom glasniku BiH", po završetku svake finansijske godine.

Direktor je odgovoran za izradu godišnjeg plana rada koji odobrava Odbor. Direktor je odgovoran i za izradu Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i, nakon odobrenja Odbora, za njegovo objavljivanje. Pravilnikom se propisuje nacrtna organizaciona struktura Uprave. Izuzetno od odredbi Zakona o ministarstvima i Zakona o upravi, pravilnik ne podliježe odobravanju od Vijeća ministara.

Prema potrebi, direktor postavlja i razrješava operativne rukovodioce Uprave, u cilju osiguranja efikasnog provođenja ovog zakona u skladu s Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji. Nakon isteka četvorogodišnjeg mandata operativni rukovodioci mogu biti postavljeni samo na još jedan četvorogodišnji mandat. Operativni rukovodioci odgovorni su samo direktoru i primaju uputstva samo od njega. Oblasti njihovih nadležnosti

prikazane su duž operativnih linija i obuhvataju carine, poreze, provođenje zakona i pružanje usluga poslovnim subjektima. Operativne linije odgovornosti protežu se kroz sjedište, sve ispostave i filijale Uprave. Direktor je odgovoran za pružanje statističkih podataka nadležnim tijelima, uključujući Agenciju za statistiku Bosne i Hercegovine. Direktor je odgovoran za uspostavu interne revizije za Upravu.

Član 9.

Izbor i imenovanje direktora

Direktora imenuje Vijeće ministara u skladu sa Zakonom o ministarskim imenovanjima, imenovanjima Vijeća ministara i drugim imenovanjima Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 7/03). Izuzetno od člana 9. navedenog zakona, Odbor služi kao izborna komisija za imenovanje direktora. Kriteriji za imenovanje direktora uključuju uslov da je direktor stručan u odgovarajućoj oblasti i da je pokazao visoke standarde poštenja i integriteta u obavljanju svoga posla.

Direktora dužnosti razrješava Vijeće ministara, na prijedlog Odbora. Direktor može biti razriješen dužnosti samo ako trajno izgubi sposobnost vršenja svojih dužnosti, učini ozbiljne propuste u provođenju mjera rukovođenja Upravom, zloupotrijebi službeni položaj ili prekoraci svoja ovlaštenja, otkrije državnu ili službenu tajnu, ili ako bude optužen za krivično djelo što ga čini nedostojnim izvršavanja njegovih dužnosti.

Član 10.

Sukob interesa

Zakon o sukobu interesa u institucijama vlasti Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 16/02) primjenjivat će se na direktora.

Član 11.

Trajanje mandata

Direktor se imenuje na period od četiri godine. Nakon isteka četverogodišnjeg mandata, direktor se može kandidirati za samo još jedan četverogodišnji mandat.

Član 12.

Zaposlenici Uprave

Zakon o državnoj službi primjenjuje se na zaposlenike Uprave, uz sljedeće izuzetke:

- (i) ne primjenjuje se član 19. (2);
- (ii) ne primjenjuje se Poglavlje V. i
- (iii) ne primjenjuje se Poglavlje VIII.

Izuzetno od tačke (ii) prethodnog stava, član 42. Zakona o državnoj službi se primjenjuje. Direktor izrađuje i podnosi na odobravanje Odboru propise kojima se uspostavlja platna struktura za obračunavanje plaća zaposlenika Uprave i različite platne razrede u koje se ti zaposlenici kategoriraju. Prilikom određivanja platnih razreda, direktor će uzeti u obzir posebne kvalifikacije i iskustvo potrebno za ispunjavanje odgovornosti Uprave.

Prilikom određivanja naknada koje predstavljaju dodatak na osnovnu plaću zaposlenika, direktor uspostavlja sistem koji povezuje nagradu s rezultatima rada zaposlenika. Direktor, također, izrađuje i podnosi na odobravanje Odboru propise kojima se uspostavlja disciplinski postupak za zaposlenike Uprave.

Član 13.

Budžet

Uprava ima vlastiti godišnji budžet, koji se usvaja u skladu sa Zakonom o trezoru institucija Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 27/00) i Zakonom o izvršenju Budžeta institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH. U budžetu Uprave posebno se predviđaju troškovi Odbora. Usvojeni godišnji budžet je i operativni budžet Uprave.

III - UPRAVNI ODBOR

Član 14. Dužnosti

Odbor je nadležan za:

- (i) utvrđivanje prijedloga politike o indirektnom oporezivanju za provođenje u cijeloj Bosni i Hercegovini. Politiku utvrđuje Vijeće ministara Bosne i Hercegovine;
- (ii) informiranje Vijeća ministara, kao i vlada Federacije, Republike Srpske i Distrikta, o politici i provođenju u vezi s indirektnim porezima i nastalim implikacijama na javne prihode, kako bi se olakšala priprema fiskalno odgovornih budžeta;
- (iii) definiranje strateških ciljeva Uprave i ocjenu uspješnosti Uprave u postizanju tih ciljeva;
- (iv) odobravanje prijedloga budžeta Uprave u skladu s članom 13. ovog zakona.
- (v) odobravanje godišnjeg plana rada i Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji, koje direktor pripremi u skladu s članom 8. stav 7. ovog zakona;
- (vi) donošenje odluka u spornim slučajevima u vezi s raspodjelom prihoda;
- (vii) sve druge zadatke predviđene zakonom.

Odbor je nadležan za pokretanje pripreme zakonskih propisa u vezi s indirektnim oporezivanjem i njihovih izmjena, uključujući zakonske propise o poreskim stopama i strukturama, ako to smatra neophodnim u cilju provođenja ovog zakona.

Odbor je nadležan za donošenje propisa potrebnih za provođenje aktivnosti navedenih u ovom članu. Odbor, na prijedlog direktora, usvaja instrukcije kojima će se propisani podaci ili dokumenti smatrati službenom tajnom u radu Odbora i Uprave, pri čemu će Odbor uzeti u obzir zakonske propise u primjeni u Bosni i Hercegovini, Federaciji, Republici Srpskoj i Distriktu.

Odbor za svoj rad odgovara Vijeću ministara BiH.

Član 15. Status

Odbor je pravna osoba.

Član 16. Organizacija

Odbor se sastoji od šest članova. Članovi odbora su:

- (i) ministar finansija i trezora Bosne i Hercegovine, te ministri finansija Federacije i Republike Srpske ili osobe koje djeluju u tom svojstvu; i
- (ii) tri stručnjaka za indirektno oporezivanje. Članovi Odbora konsenzusom biraju predsjedavajućeg iz reda članova, na mandat od pet godina. Direktor Uprave, predstavnik iz Distrikta i predstavnik Centralne banke imat će status posmatraca u Odboru. Odbor se sastaje jednom mjesečno ili češće, ako to predsjedavajući smatra potrebnim. Uprava osigurava Odboru potrebna sredstva i pruža mu odgovarajuću podršku u osoblju, kako bi mu omogućila vršenje njegovih poslova prema ovom zakonu.

Predsjedavajući saziva sastanke Odbora. U pozivu članovima Odbora i posmatracima u Odboru on navodi vrijeme, mjesto održavanja i dnevni red, dostavljajući poziv najmanje jednu sedmicu prije datuma određenog za sastanak.

Odbor izrađuje poslovnik kojim će se uređivati način rada.

Član 17. Imenovanje članova Odbora

Zvanicnici iz člana 16. stav 2. (i) ovog zakona članovi su Odbora po službenoj dužnosti. Vijeće ministara i vlade Federacije i Republike Srpske imenuju po jednog člana Odbora iz člana 16. stav 2. (ii) ovog zakona. Imenovanja se vrše u skladu sa Zakonom o ministarskim imenovanjima, imenovanjima Vijeća ministara i drugim imenovanjima

Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 7/03), Zakonom o ministarskim i vladinim imenovanjima Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 12/03), odnosno Zakonom o ministarskim, vladnim i drugim imenovanjima Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 25/03).

Kriteriji za imenovanje moraju uključivati priznat integritet i odgovarajuće profesionalno iskustvo. Gradonačelnik Distrikta imenuje posmatraca iz Distrikta iz člana 16. stav 4. ovog zakona u skladu sa Zakonom o ministarskim imenovanjima, imenovanjima Vijeća ministara i drugim imenovanjima Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 7/03).

Na imenovanje savjetnika u članstvo Odbora na osnovu ovog člana ne primjenjuje se član 11. stav 1. Zakona o sukobu interesa u institucijama vlasti Bosne i Hercegovine.

Izuzetno od odredaba člana 16. stav 1 (a) Zakona o državnoj službi u institucijama vlasti Bosne i Hercegovine, člana 19. stav 1 (a) Zakona o državnoj službi Federacije Bosne i Hercegovine i člana 87. stav 1. Zakona o administrativnoj službi u upravi Republike Srpske, državnim službenicima se dozvoljava da budu imenovani u članstvo Upravnog odbora na osnovu ovog člana.

Guverner Centralne banke imenuje posmatraca Centralne banke iz člana 16. stav 4 ovog zakona.

Član 18.

Mandat

Pored osoba iz člana 16. stav 2. (i), koje su članovi Odbora tokom svojih mandata, svaki član Odbora ima petogodišnji mandat, s mogućnošću jednog ponovnog imenovanja.

U slučaju da neki od članova ne provede puni mandat, novi član imenuje se na period od pet godina, u skladu s članom 17. ovog zakona.

Posmatraci iz Distrikta i Centralne banke imenuju se na period od pet godina, s mogućnošću jednog ponovnog imenovanja.

Član 19.

Nacini glasanja i kvorum

Odbor donosi odluke konsenzusom. Dužnost predsjedavajućeg je da proglasi da li je konsenzus postignut. U slučaju nedostatka konsenzusa, odluke Odbora usvajaju se na sljedeći način:

U slučaju odluka o uspostavi uvoznih i izvoznih dažbina te o bilo kakvim promjenama takvih dažbina potrebna je prosta većina glasova članova Odbora uključujući i glas ministra finansija i trezora Bosne i Hercegovine.

U slučaju odluka o ostalim indirektnim porezima, uključujući i stope i strukture takvih poreza, potrebna je prosta većina glasova članova Odbora uključujući i glasove ministara finansija Republike Srpske i Federacije. Ovaj postupak glasanja također se primjenjuje na bilo koju odluku vezanu za izuzeca od ili promjene u indirektnim poreskim stopama i strukturama.

U slučaju odluka o raspodjeli prihoda od indirektnih poreza potrebna je prosta većina glasova članova Odbora uključujući i glasove svih članova iz člana 16. stava 2. (i).

Kvorum se sastoji od većine svih članova Odbora.

Član 20.

Zakonski propisi koje pokreće Odbor

U slučaju da smatra potrebnim da osigura efikasno provođenje ovog zakona, Odbor može pokrenuti izradu nacrtu zakonskih propisa i izmjena zakonskih propisa iz oblasti indirektnog oporezivanja za podnošenje Vijeću ministara. Odborima za pitanja budžeta i finansija zakonodavnih tijela Federacije, Republike Srpske i Skupštine Distrikta i, ako se ocijeni potrebnim, Predstavničkom domu Parlamenta Federacije, Narodnoj skupštini Republike Srpske i Skupštini Distrikta daje se prilika da na takve zakonske propise daju svoje komentare prije njihovog podnošenja Vijeću ministara, a sve komentare ili sugestije na nacrt i prijedlog zakonskih propisa ili izmjene zakonskih propisa moraju

dostaviti Odboru u roku od 15 dana nakon upucivanja zahtjeva za dostavljanje takvih komentara od Odbora. Odbor uzima u obzir te komentare ili sugestije. Utvrđivanje indirektnih poreza, indirektnih poreskih stopa i struktura, kao i svaka izmjena indirektnih poreskih stopa i struktura mora biti regulirana zakonom. Prilikom predlaganja zakonskih izmjena indirektnih poreskih stopa i struktura u skladu s ovim članom, Odbor u obzir uzima potrebu za pravovremenom izradom budžeta Bosne i Hercegovine, Federacije, Republike Srpske i Distrikta.

IV - NAPLATA I RASPODJELA PRIHODA PO OSNOVU INDIREKTNIH POREZA

Član 21.

Jedinstveni racun i raspodjela prihoda po osnovu indirektnih poreza

Uprava vodi jedinstveni racun.

Svi prihodi po osnovu indirektnih poreza, koje naplati ova uprava, uplacuju se na jedinstveni racun.

Naplaćeni prihodi od putarine u iznosu 0,25 KM za izgradnju autoputeva i izgradnju i rekonstrukciju drugih puteva koji se vode na posebnom podračunu kod Centralne banke raspodjeljuju se po metodologiji koju propisuje Upravni odbor posebnim aktom.

Uprava osigurava da stanje na jedinstvenom računu sadrži neophodni minimum potreban da joj omogući da izmiri sve obaveze koje se odnose na indirektno poreze koje naplaćuje, te da se podjele prema državnom budžetu i budžetima Federacije, Republike Srpske i Distrikta vrše redovno u skladu sa sljedećim:

- (i) da se iznos koji se prenosi državnom budžetu zasniva na iznosu u državnom budžetu za tekuću godinu;
- (ii) da će od iznosa preostalog nakon prijenosa na državni budžet, prijenosi na Distrikt biti vršeni na osnovu sljedećeg:
 - a. U 2007. godini koeficijent doznačavanja za Distrikt će iznositi 3,55%;
 - b. Za svaku narednu godinu nakon 2007. godine, koeficijent iz alineje a) ovog člana biće provjeravan na godišnjem osnovu prema korigovanim CIPS podacima kako je propisano čl. 13 i 13a Zakona o uplatama na jedinstveni račun i raspodjeli prihoda ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine", br. 55/04, u daljnjem tekstu: Zakon o jedinstvenom računu). Preneseni iznos ne smije biti manji od iznosa koji rezultira iz primjene većeg od dva koeficijenta;
 - c. Izuzetno od prethodnih odredaba alineje a) i b) ove tačke, za godine od 2007. do uključivo 2011. godine, suma iznosa prenesenih na Distrikt ne smije biti manja od 124 miliona KM. Ako iznos koji primi Distrikt bude manji od 124 miliona KM, razliku će kompenzirati entiteti u srazmjeri dvije trećine Federacija i jednu trećinu Republika Srpska, kako je predviđeno članom 13a Zakona o jedinstvenom računu;
- (iii) da se dio preostalog iznosa koji se prenosi Federaciji i Republici Srpskoj utvrđuje na osnovu njihovog udjela u krajnjoj potrošnji prikazanog u prijavama poreza na dodatnu vrijednost; i
- (iv) *da se iznos koji je potreban za finansiranje obaveza vanjskog duga oduzme od udjela Federacije, Republike Srpske i Distrikta, te da se direktno uplaćuje u Budžet institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine.*

Sistem raspodjele i metod izračunavanja udjelâ prikupljenih prihoda, u skladu s ovim članom, detaljno će se razraditi u Zakonu o jedinstvenom računu.

V - SLUŽBENA SARADNJA

Član 22.

Obaveza saradivanja

Svi javni organi u cijeloj Bosni i Hercegovini obavezni su saradivati s Odborom i Upravom prilikom vršenja poslova i dužnosti u okviru nadležnosti preciziranih u ovom zakonu.

VI - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 23.

Porez na dodatnu vrijednost

U roku od godinu dana od stupanja na snagu ovog zakona, Odbor priprema nacrt, odnosno prijedlog zakona, kojim se uspostavlja jedinstveni porez na dodatnu vrijednost za cijelu teritoriju države. Porez na dodatnu vrijednost, koji će primjenjivati Uprava, mora biti u skladu sa standardima Evropske unije.

U roku od dvije godine od stupanja na snagu ovog zakona, Uprava će razviti operativni sistem koji omogućava provođenje poreza na dodatnu vrijednost.

Član 24.

Usvajanje zakona i drugih propisa

U roku od šest mjeseci od stupanja na snagu ovog zakona, Odbor je dužan završiti sljedeće zakone i druge propise:

- (i) o pravima i dužnostima zaposlenika Uprave;
- (ii) o doznacavanju i raspodjeli prihoda po osnovu indirektnih poreza;
- (iii) o metodama uplaccivanja na jedinstveni racun;i
- (iv) o carinskoj politici.

Odbor je dužan završiti zakon o upravnim postupcima vezanim za indirektno oporezivanje u cilju osiguravanja da će navedeni zakon biti na snazi prije ili od dana donošenja zakona iz clana 23. ovog zakona.

U roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, direktor je dužan završiti pravilnik o unutrašnjoj organizaciji iz clana 8. stav 7. ovog zakona.

U roku od 60 dana od stupanja na snagu ovog zakona, Odbor je dužan završiti poslovnik iz clana 16. stav 8. ovog zakona.

U roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, Odbor usvaja uputstva iz clana 14. stav 4. ovog zakona. Do pocetka primjene tih uputstava, nastavljaju se primjenjivati zakoni i drugi propisi i interni propisi o službenim tajnama koji su bili važeći u Federaciji, Republici Srpskoj i Distriktu do dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 25.

Prijenos nadležnosti na Upravu

Izuzetno od odredbi clana 4. stav 1. ovog zakona, Uprava nije nadležna za naplatu i raspodjelu sljedecih indirektnih poreza:

- (i) poreza na promet, ukljucujuci i naknade za željeznice u Republici Srpskoj, na robe i usluge s izuzetkom: - poreza na promet, ukljucujuci i naknade za željeznice u Republici Srpskoj, na alkohol i alkoholna pica, pivo, vino, bezalkoholna pica, kafu, naftu i naftne derivate koji se naplacuju pri uvozu tih proizvoda; i - poreza na promet pri uvozu robe za krajnju potrošnju;
- (ii) poreza na promet, ukljucujuci i naknade za željeznice u Republici Srpskoj, na duhanske proizvode na koje se porez na promet ili naknada za željeznice obracunava prilikom kupovine poreznih markica;
- (iii) akcize na alkohol i alkoholna pica, pivo, vino, bezalkoholna pica, kafu, naftu i naftne derivate; osim akciza koje se naplacuju prilikom uvoza tih proizvoda;
- (iv) akcize na duhanske proizvode na koje se akciza obracunava prilikom kupovine poreznih markica;

- (v) putarine (u Federaciji), naknade na naftne derivate (u Republici Srpskoj) i naknade za puteve na naftne derivate (u Distriktu), osim prihoda koji se naplacuju prilikom uvoza tih proizvoda.

Ako Odbor drugacije ne odobri, naplata i raspodjela poreza koje ne naplati Uprava, u skladu s prethodnim stavom, naplacuju se i njihova raspodjela vrši se na način na koji je to radeno prije stupanja na snagu ovog zakona dok zakon iz člana 23. ne stupi na snagu, kada će Uprava preuzeti upravljanje nad svim indirektnim porezima.

Nakon što zakon kojim se uvodi jedinstveni porez na dodatnu vrijednost za teritoriju cijele države stupi na snagu u skladu s članom 23. ovog zakona, sljedeći porezi, ako još budu postojali, ukidaju se:

- (i) porez na promet roba i usluga u Federaciji;
- (ii) porez na promet roba i usluga i naknada za željeznicu u Republici Srpskoj; i
- (iii) porez na promet roba i usluga u Distriktu.

Danom stupanja na snagu ovog zakona, uvođenje bilo kojih indirektnih poreza u Bosni i Hercegovini, kao i proglašavanje ili izmjene zakonskih propisa o indirektnom oporezivanju od Federacije, Republike Srpske ili Distrikta mora odobriti Odbor.

Odbor mora odobriti sve diskrecione odluke vezano za izuzeca od ili promjene indirektnih poreskih stopa i struktura, koje se donose na osnovu zakonskih propisa Federacije, Republike Srpske ili Distrikta.

Član 26.

Kontinuitet dužnosti

Danom stupanja na snagu ovog zakona, Uprava za indirektno oporezivanje, osnovana Prijelaznim zakonom, postaje Uprava regulirana ovim zakonom.

Direktor, koji je imenovan u skladu s Prijelaznim zakonom, direktor je Uprave iz člana 7. ovog zakona. U smislu člana 11. stav 1. ovog zakona, datum imenovanja direktora, u skladu s Prijelaznim zakonom, smatra se prvim danom njegovog petogodišnjeg mandata.

Ako imenovanje nije izvršeno u skladu s Prijelaznim zakonom, nego je postupak imenovanja tek pokrenut, postupak imenovanja nastavlja se na način preciziran u tom zakonu. Direktori ranijih entitetskih carinskih uprava i Carinske službe Distrikta odgovorni su i primaju instrukcije isključivo od direktora Uprave.

Član 27.

Jedinstveni racun i raspodjela prihoda

Prije nego što jedinstveni racun postane operativan, prikupljanje i raspodjela prihoda po osnovu indirektnih poreza vrši se prema procedurama koje su primjenjivane prije stupanja na snagu ovog zakona.

U roku od šest mjeseci nakon stupanja na snagu ovog zakona, direktor vrši pripreme za uspostavu jedinstvenog racuna. Jedinstveni racun neće postati operativan do stupanja na snagu zakona kojim se reguliraju metode uplaccivanja na jedinstveni racun u skladu s članom 24. stav 1. tačka (iii) ovog zakona.

Kada jedinstveni racun postane operativan, ali prije stupanja na snagu zakona iz člana 23. ovog zakona, primjenjuje se član 21. ovog zakona, osim što se dio preostalog iznosa koji se prebacuje Federaciji, Republici Srpskoj i Distriktu određuje prema njihovom udjelu u krajnjoj potrošnji prikazanom kroz podatke o porezu na promet. Federacija, Republika Srpska i Distrikt Upravi dostavljaju pravovremene i tačne podatke o porezu na promet koji su potrebni za određivanje njihovog dijela naplaccenog prihoda.

Prije nego što jedinstveni racun postane operativan, Odbor izdaje instrukcije kojima se dalje definira metoda izracunavanja dijela prikupljenih prihoda te sistem distribucije do usvajanja zakona o doznaccavanju i distribuciji prihoda od indirektnih poreza iz člana 24. stav 1. tačka (ii) ovoga zakona.

Odbor vrši pregled svakih šest mjeseci dok na snagu ne stupi zakon iz člana 23. ovog zakona, u cilju utvrđivanja da li je potrebno izvršiti izmjene ovog zakona ili drugih propisa kako bi se osiguralo efikasno funkcioniranje sistema distribucije prihoda.

Ništa u ovom zakonu ne može se tumačiti kao opozivanje ili mijenjanje ili dopunjavanje zakona o internoj dodjeli prihoda unutar Federacije, Republike Srpske i Distrikta.

Član 28.

Prvi predsjedavajući Odbora

Izuzetno od člana 16. ovog zakona, prvi predsjedavajući Odbora je dodatni član Odbora. Prvi predsjedavajući može biti državljanin Bosne i Hercegovine ili jedne od zemalja nasljednica Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije.

Prvi predsjedavajući može biti s ranijim državljanstvom Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije ili njenih zemalja nasljednica.

Prvi predsjedavajući ima jednokratni mandat od četiri godine. U slučaju da prvi predsjedavajući ne provede puni mandat, za ostatak mandata imenuje se drugi pojedinac koji ispunjava uslove iz stava 1. ovog člana.

Prvog predsjedavajućeg imenuje Vijeće ministara u skladu sa Zakonom o ministarskim imenovanjima, imenovanjima Vijeća ministara i drugim imenovanjima Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 7/03). Vijeće ministara je odgovorni javni organ za imenovanje prvog predsjedavajućeg. Kriteriji za imenovanje prvog predsjedavajućeg uključuju i uslov da prvi predsjedavajući posjeduje stručnost u odgovarajućoj oblasti i da je pokazao visoke standarde poštenja i integriteta u obavljanju svoga posla.

Prvog predsjedavajućeg dužnosti razrješava Vijeće ministara. Prvi predsjedavajući može biti razriješen dužnosti samo ako trajno izgubi sposobnost vršenja svojih dužnosti, učini ozbiljne propuste u provođenju mjera za rukovođenje Odborom, zloupotrijebi službeni položaj ili prekoraci svoja ovlaštenja, otkrije državnu ili službenu tajnu, ili ako bude optužen za krivično djelo što ga čini nedostojnim izvršavanja svojih dužnosti.

Član 29.

Procedura glasanja tokom prvog predsjedavanja

Odbor odluke donosi konsenzusom. Dužnost predsjedavajućeg je da proglasi da li je konsenzus postignut.

U slučaju nedostatka konsenzusa, odluke se usvajaju na sljedeći način:

U slučaju odluka o uspostavi uvoznih i izvoznih dažbina te o bilo kakvim promjenama takvih dažbina potrebna je rosta većina glasova članova Odbora uključujući i glavnog ministra finansija i trezora Bosne i Hercegovine. U slučaju odluka o ostalim indirektnim porezima, uključujući i stope i strukture takvih poreza, potrebna je prosta većina glasova članova Odbora uključujući i glasove ministara finansija Republike Srpske i Federacije. Ovaj postupak glasanja također se primjenjuje na bilo koju odluku vezanu za izuzeca od ili promjene u indirektnim poreskim stopama i strukturama.

U slučaju odluka o raspodjeli prihoda od indirektnih poreza potrebna je prosta većina glasova članova Odbora uključujući glasove članova iz člana 16. stava 2. (i).

Za sva ostala pitanja prvi predsjedavajući donosi odluku. Prije isteka mandata prvog predsjedavajućeg, Odbor odlučuje o mehanizmu glasanja za sva ostala pitanja, koji uključuje i postupak za izlazak iz zastoja u donošenju odluka.

Kvorum se sastoji od većine svih članova Odbora.

Član 30.

Reguliranje statusa zaposlenika

Zaključno s 31. decembrom 2003. godine, odgovarajuće odredbe zakonskih propisa i podzakonskih propisa o zapošljavanju u Federaciji, Republici Srpskoj i Distriktu, uključujući i zakonske propise kojima se reguliraju plate i naknade, primjenjuju se na zaposlenike ranijih carinskih uprava. Od 1. januara 2004. godine, zaposlenici ranijih carinskih uprava postat će zaposlenici države, i na njih će se primjenjivati Zakon o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 19/02) s izuzecima navedenim u članu 12. stav 1. tačke (i), (ii) i (iii) ovog zakona.

Zaposlenici podliježu i sljedećim izuzecima:

- i. član 15. stav 1. (a) i (d) ne primjenjuje se;
- ii. Poglavlje IV. ne primjenjuje se;
- iii. Poglavlje VII. ne primjenjuje se.

Uz strukturu plaća, platne razrede i disciplinski postupak, koji uspostavlja direktor u skladu s članom 12. ovog zakona, direktor priprema i podnosi na odobrenje Odboru propise kojima se uspostavlja struktura za isplatu otpremnina za zaposlenike Uprave uz odobrenje Odbora.

Status zaposlenika regulirat će se na način propisan u st. 2. i 3. ovog člana, dok se ne donese konačna odluka u vezi s njihovim statusom i budućim zaposlenjem u Upravi kroz postupak organizacionog restrukturiranja iz člana 31. ovog zakona.

U smislu ovog zakona i kao posljedica prelaska zaposlenika Federacije, Republike Srpske i Distrikta na dužnost zaposlenika države, zaposlenici dosadašnjih carinskih uprava neće imati pravo na isplatu otpremnina sve dok se u skladu s prethodnim stavom ne donese konačna odluka vezano za njihov status i budući radni odnos u organu.

Član 31.

Plan organizacionog restrukturiranja

U roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona direktor će pripremiti plan organizacionog restrukturiranja. Planom se propisuju mjere koje su potrebne za zadovoljavanje zahtjeva ovog zakona, naročito u pogledu: organizacione strukture, racionalizacije osoblja u glavnom uredu, ispostavama i filijalama i standarde pružanja usluga poreznim obveznicima. Direktor podnosi plan Odboru na odobravanje, a postupak odobravanja završava se u roku od 30 dana od dana podnošenja. Plan se zasniva na sveobuhvatnoj analizi osnovnih sredstava, tehničkih i ljudskih resursa koji su potrebni Upravi za obavljanje njenih poslova u skladu s članom 4. ovog zakona, uz dužno uzimanje u obzir člana 6. ovog zakona. U njemu se, nadalje, uzima u obzir postojeći i budući obim i vrsta poslova koje Uprava treba obavljati u skladu s ovim zakonom. Plan sadrži strateške ciljeve Uprave i uređuje ostvarivanje tih ciljeva.

Planom se predviđa prestrukturiranje glavnog ureda uzimajući u obzir potrebu za odgovarajućim prostorijama, utvrđivanjem i premještanjem osoblja kao i potrebu da se osigura da glavni ured može funkcionirati na djelotvoran i efikasan način. Dok se prestrukturiranje glavnog ureda u cijelosti ne izvrši, glavni uredi ranijih carinskih uprava činit će sastavni dio glavnog ureda Uprave.

Planom se predviđa racionalizacija ispostava u četiri područja operacija, u skladu s članom 6. ovog zakona, sa sjedištima u Banjoj Luci, Tuzli, Mostaru i Sarajevu, koja se treba završiti u roku od dvije godine nakon što Odbor usvoji plan.

Član 32.

Imovina i aktiva

Danom stupanja na snagu ovog zakona, svu pokretnu i nepokretnu imovinu ranijih carinskih uprava, obligaciona prava ranijih carinskih uprava, te stvari u zakonitom posjedu ranijih carinskih uprava, uključujući arhive, spise i druga dokumenta, Uprava može neposredno koristiti, njima upravljati i mijenjati ih, na način koji direktor bude smatrao odgovarajućim za zadovoljenje potreba Uprave.

U roku od 60 dana od stupanja na snagu ovog zakona, direktor je dužan okoncati popis sve pokretne i nepokretne imovine ranijih carinskih uprava. U roku od šest mjeseci direktor donosi plan za prijenos imovinskih prava Upravi, u slučajevima gdje je to neophodno kako bi se osigurao kvalitetan i efikasan rad Uprave, kao i plan za razmatranje dugova obaveza ranijih carinskih uprava. Direktor ove planove podnosi Odboru na odobravanje, a postupak odobravanja završava se u roku od 30 dana od dana njihovog podnošenja.

U roku od 60 dana nakon što plan odobri Odbor, direktor realizira okvirni sporazum o prijenosu imovinskih prava ranijih carinskih uprava, u slučajevima gdje je to neophodno, i podnosi ga na potpisivanje Vijeću ministara i vladama Federacije, Republike Srpske i Distrikta.

U prijelaznom periodu, prije zaključivanja navedenog okvirnog sporazuma, pravni status te imovine može biti promijenjen samo uz pismeno odobrenje direktora i Odbora.

Arhive, spisi i druga dokumenta, koji se odnose na carinu, a koje drže ministarstva finansija Federacije i Republike Srpske, ostaju u navedenim ministarstvima. Na zahtjev

direktora, ministarstva omogućavaju Upravi neogranicen pristup dokumentima i prebacivanje tih dokumenata u Upravu.

Član 33. Arbitriranje

Vijeće ministara izdaje sva dalja uputstva ili odluke koje su potrebne za osiguravanje efikasne primjene člana 32. ovog zakona i, na zahtjev Odbora, imenuje jednog ili više arbitara kada je to potrebno za rješavanje specifičnih problema.

Član 34. Budžet

Zaključno s 31. decembrom 2003. godine, Federacija, Republika Srpska i Distrikt izmiruju sve operativne troškove za carinske aktivnosti, kao i sve potrebne troškove za održavanje i zamjenu opreme ranijih carinskih uprava na njihovim područjima, te troškove za plaće i naknade za zaposlenike ranijih carinskih uprava.

Tokom tog perioda, Upravi se doznajuju i dovoljna sredstva iz državnog budžeta kako bi direktor mogao vršiti svoje dužnosti u skladu sa zakonom.

U slučaju da se godišnji budžet institucija Bosne i Hercegovine za 2004. godinu ne usvoji do 1. decembra 2003. godine, ministar finansija i trezora podnijet će poseban prijedlog budžeta Uprave na usvajanje kako bi se osiguralo da se prijedlog budžeta usvoji do 1. januara 2004. godine. Federacija, Republika Srpska i Distrikt će, u skladu sa usvojenim budžetom Uprave, prebaciti sredstva za rad Uprave. Budžet Uprave, koji je usvojen na način naveden u prethodnom stavu, uključit će se u potpuni godišnji budžet institucija Bosne i Hercegovine za 2004. godinu, te će transferi Upravi iz Federacije, Republike Srpske i Distrikta postati dio transfera za finansiranje institucija Bosne i Hercegovine.

Kada jedinstveni račun postane operativan, Uprava će se finansirati u okviru državnog budžeta na osnovu člana 21. stav 3. tačka (i) ovog zakona.

Član 35. Vanjski pregled

Za svaku navršenu godinu od stupanja na snagu ovog zakona izvršit će se revizija poslovanja Uprave od Ureda za reviziju Bosne i Hercegovine.

U periodu od pet godina nakon stupanja na snagu ovog zakona, Odbor će angažirati usluge vanjskog profesionalnog tijela da izvrši godišnji pregled rada Uprave kao i ispitivanje prikupljanja i raspodjele prihoda koju vrši Uprava. Ovaj postupak provodi se uz punu saradnju javnih revizorskih institucija Bosne i Hercegovine, Federacije i Republike Srpske.

Po isteku petogodišnjeg perioda, Odbor odlučuje o tome da li da nastavi sa postupkom iz prethodnog stava. Troškovi vezani za vanjsku reviziju podmiruju se iz budžeta Uprave. Svi izvještaji koje izda profesionalno tijelo dostupni su javnosti.

Član 36. Stavljanje zakonskih propisa van snage

Danom stupanja na snagu ovog zakona, Prijelazni zakon, kojim se spajaju carinske uprave i osniva Uprava za indirektno oporezivanje ("Službeni glasnik BiH", broj 18/03) (u daljem tekstu: Prijelazni zakon), prestaje se primjenjivati.

Član 37. Kontinuirana primjena postojećih zakonskih propisa

Do usvajanja odgovarajućih zakona kojima se uređuju indirektni porezi u Bosni i Hercegovini, važeći zakoni, kojima se regulira indirektno oporezivanje u Federaciji, Republici Srpskoj i Distriktu, nastavljaju se primjenjivati ukoliko nisu u suprotnosti s ovim zakonom.

Član 37a.

Upravni postupci koji se odnose na primjenu propisa iz nadležnosti Uprave i koji su pokrenuti prije 8. januara 2004. bice provedeni i rješavace se u skladu s propisima koji su bili na snazi u vrijeme pokretanja ovih postupaka.

Ako je nakon 8. januara 2004. godine prvostepeno rješenje doneseno u upravnom postupku iz stava 1. ovog clana poništeno i predmet vracen prvostepenom organu, dalji postupak se provodi na osnovu stava 3. ovog clana.

Do stupanja na snagu zakona kojim se ureduju upravni postupci koji se odnose na indirektno oporezivanje, žalbe protiv prvostepenih rješenja koja su nakon 8. januara 2004. godine donijele carinarnice, ili ispostave i filijale iz clana 6. ovog zakona, rješava direktor Uprave.

Izuzetno od odredaba stava 3. ovog clana, konacni upravni akti doneseni prije 20. oktobra 2004. godine ostaju na snazi.

Član 38.

Objavljivanje i stupanje na snagu

Ova zakon stupa na snagu osmog dana nakon objavljivanja u "Službenom glasniku BiH". Zakon ce se objaviti odmah nakon stupanja na snagu sporazuma zakljucenog između Federacije i Republike Srpske, kojim se prenosi nadležnost u skladu s članom III. 5 (a) Ustava Bosne i Hercegovine, tako da se omoguci uspostava jedinstvenog sistema indirektnog oporezivanja u Bosni i Hercegovini, ili odmah nakon usvajanja ovog zakona, što god nastupi kasnije.

Zakon ce se objaviti u službenim glasilima entiteta i Brcko Distrikta Bosne i Hercegovine.